

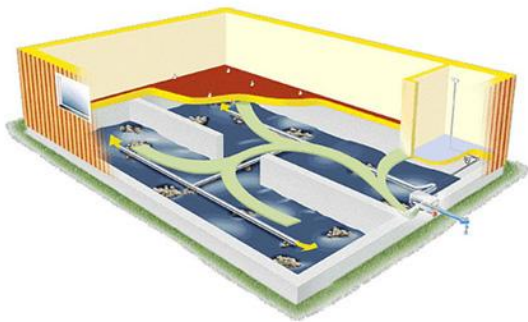
Krypgrunder

Utifrån kan ett hus se ut att vara fräscht och i fullgott skick. Vad som inte går att se utifrån, är hur det ser ut i husets krypgrund. Där, mellan bjälklagret och marken, blir klimatet ofta gynnsamt för mögelpåväxt.

Resultatet kan bli dålig lukt i huset och "sjuka hus"-symptom. Ibland kan det till och med bildas röta i golvkonstruktionen, vilket leder till att konstruktionen försvagas och kan gå sönder.

För att man inte ska råka ut för kostsamma reparationer, eller för att se till att problemen inte upprepas om man tvingats sanera sin krypgrund, måste man sätta in förebyggande åtgärder. En sådan åtgärd som eliminerar risken för mögel- och svampangrepp är att installera en luftavfuktare i grunden.

Mögelproblem är inget som endast drabbar fuskbyggen och gamla hus, utan alla hus med uteluftsventilerad krypgrund är i riskzonen.

Är ditt hem i riskzonen?

Har du ett hus med uteluftsventilerad krypgrund? Om du svarar ja på den frågan så är ditt hus i riskzonen. I vårt nordiska klimat är det nämligen svårt att bygga ett hus med en sådan krypgrund på ett helt säkert sätt. Det är inte säkert att du kommer att få mögelproblem i ditt hus, men det är säkert att ditt hus riskerar att få mögelangrepp.

Har du luktproblem i huset, är risken stor att det härstammar från krypgrunden. Eftersom man vänjer sig vid lukter kan det vara svårt att känna mögellukt i sitt eget hus. Be därför någon bekant om ett utlåtande. Kan han/hon känna någon mögellukt? Det kan vara litet känsligt att tala om för någon att det luktar mögel hemma hos dem och en del människor talar därför inte om det, även om det känns tydligt, så se till att vara säker på att du får ett ärligt svar.

Huset kan dock vara angripet även om det inte finns någon mögellukt. För att vara säker på att inte överraskas av problem eller drabbas av skadeståndskrav vid försäljning, kan det vara bra att låta göra en undersökning av grunden. Kontakta en fackman för genomgång.

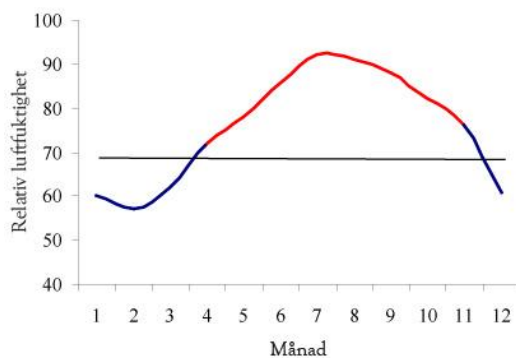
Varför uppstår fuktskador?

Mögel och svamp behöver fukt. När luftfuktigheten ligger över ca 75% kan tillväxt ske. Utomhus går luftfuktigheten ofta över 70%, och inne i en kryppgrund är fuktigheten högre än så en stor del av året. Det innebär att mögel kan växa och bli ett stort problem med tiden.

Vissa hus med kryppgrund får akuta mögelproblem redan efter ett par år, medan andra endast får en mindre påväxt även efter många år. Det enda man kan vara säker på är att alla hus med uteluftventilerad kryppgrund löper risk att få mögelproblem, även om kryppgrunden utförts efter konstens alla regler.

Sommartid, när luften är varm och fuktig, är kryppgrunden fortfarande sval. När uteluften kommer in i den svala grunden kyls den ned, vilket innebär att den relativa fuktigheten ökar. Ett genomsnittligt år kommer den relativa luftfuktigheten inne i kryppgrunden då att ligga över ca 70% ett antal månader varje år (se diagram) och under sommaren kan det till och med bildas kondens i grunden. Problemen finns i hela Sverige, men är normalt något svårare i norra Sverige där temperaturskillnaderna mellan sommar och vinter är större.

Diagrammet visar hur luftfuktigheten i en typisk kryppgrund varierar under ett år. Den svarta linjen markerar 70% relativ luftfuktighet, som är det högsta man bör ha i sin kryppgrund. Luftfuktighetskurvan är blå de månader luftfuktigheten är under 70% och röd de månader den är över 70%. Mätningarna är utförda av AK-Konsult Indoor Air AB, på en villa i Bromma.

Vad kan man göra?

En mycket bra åtgärd är att ändra klimatet i kryppgrunden från ett fuktigt till ett torrt klimat. Då kommer inte svamp och mögel att trivas längre.

Det enklaste och billigaste sättet är att installera en luftavfuktare, som helt enkelt torkar den fuktiga luften på plats i grunden. Många försöker att minska fuktigheten genom att öka ventilationen i kryppgrunden, i tron att man ersätter den fuktiga luften med frisk luft.

Som vi förklarar i avsnittet "Varför uppstår fuktskador?" är det faktiskt till stor del med uteluften som fukten kommer in i grunden, varför ökad ventilation snarare ökar fuktigheten och problemen. Resultatet blir alltså att mögeltillväxten kan påskyndas. Installationen av en avfuktare är förhållandevis enkel, men kräver en hel del kunskap och erfarenhet, varför vi absolut rekommenderar att fackman anlitas.

Varje kryppgrund är unik, vilket innebär att installationen kommer att utformas lite olika från fall till fall. Teckningen nedan visar schematiskt hur en installation kan se ut.

Exempel på installation i kryppgrundsutrymme

Ofta börjar man med att lägga en plastfolie över marken för att minska avdunstningen. Folien hålls på plats med stenar eller dylikt. Grus bör undvikas eftersom det suger upp och håller kvar fukt.

För att förhindra den fuktiga uteluften från att komma in i grunden blockerar man alla ventiler. Ju mer uteluft som kan komma in i grunden, desto större problem får man med fukt. Avfuktaren, som syns till höger i bilden, monteras stående eller liggande.

För att sprida den torra luften i hela grunden ansluter man ett rörsystem som luften blåses ut genom (gula pilar). Utsläppen bör vara i grundens yttre ändar, eftersom luften då passerar genom hela grunden på väg tillbaka till avfuktaren (gröna pilar). Fukten, som avfuktaren samlar upp, avlägsnas genom en luftström som blåses ut utanför huset (blå pil). Denna fuktiga luft bör blåsa ut på ett sådant sätt att det inte finns risk för att den kommer tillbaka in i huset (inte direkt under sovrumsfönstret som ofta står öppet t ex).

För att minimera energiförbrukningen bör man låta en hygrostat (fuktmätare) styra avfuktaren. Hygrostaten startar avfuktaren när fuktigheten blir för hög, och stänger av den när fuktigheten blivit tillräckligt låg. I bilden till höger syns avfuktaren i förgrunden, monterad i bjälklaget. Till hygrostaten bör man koppla en kontrollbelysning, som varnar för hög fuktighet i grunden. Belysningen installeras väl synlig inne i huset. I teckningen ovan syns belysningen monterad på väggen, i övre högra hörnet.

Mera information om avfuktning och luftrening finner du på www.skandiluft.se

Kontakta oss gärna på telefon 040-414770 så berättar vi mera